

EMLÉKMORZSÁK

Ceglédbe érve zavarban voltunk. A talaj mintha kicsúszott volna a lábunk alól. Furcsa, hiszen már több mint egy éve foglyok voltunk. Átéltük a letartóztatást, a rendőrségi tortúrát, a statáriális hadbírósgot, a színéről elnevezett kín-ház gyötrelmeit, bajtársaink kivégzését...

Úgy rémlett, hogy ennyi izgalom, félelem, ütlegetés, szenvedésben vajdó makacs erőgyűjtés után aránylag egyszerű, nyárutó éjjeli utazás nem hozhat bennünket zavarba. Mégis...

A nyomott hangulat már alig pár percnyi gyaloglás után jelentkezett bennünk, miután a fogház hátsó kiskapujától a vasútállomás mellékbejáratáig értünk. Szeretett városunk nyári záportól frissen fűdetett macskaköves mellékutcája mély csendbe és sötétbe borult. Úgy tűnt, mintha a csalóka szabadság boszorkánytánca játszana velünk. Alig pár lépésnyire van a vasúti aluljáró. Falaira írogattuk, nagy zsíros betűkkel, krétával, egy hasonló éjjel, életünk első lázongó jelszavait. Utána könnyen eltűntünk a sötétség leple alatt, az ismert utcákon, kerítéseken, kerteken át. Még csak a kutyák sem riadtak fel. A szülői hajlék és ágy melegében, a serdülőkor mindent feloldó mély álmába merültünk.

Most nem lehetett megszökni. A kezünkön feszülő bilincs, a fekete filckalapok kakastollai alól ránk morduló, goromba noszogató, a puszkákon villogó szurony, az állomástéren szembejövő járőr, a város és önmagunk szomorú valósága nyomta el az emlékeinkből előtörő, igyekvő, hívogató, csalóka szabadság képét.

Azt mondtam: „Ceglédbe érve”, pedig a várost nem láttam, csak a fiatalok fogházának nagy, alacsony, négyszögbe futó falakkal határolt képét őriztem meg. Nekem ez Cegléd. A városban sohasem jártam, azóta sem. Nemrég, újból Kecskeméten megpillantottam: „Cegléd 32 km.” Az útkereszteződésnél a kocsit lassítva gyorsan kiszámítottam: csupán félórányi az út. A kormánykerék jobbra fordulna már, de a villogó! Nem dobtam ki! Így tehát valami, talán az ujjam nem tudta a helyes irányjelzőt működtetni, látogatásom újból, ki tudja hanyadszor már elmaradt. Kikívánczik belőlem, hogy először így, az évek során csonka, morzsolódó emlékeim útján térjek vissza a városba.

„Cegléd”, szép gyeppel fedett és zöldellő fákkal határolt udvarával, első pillantásra előző fogházunk zord épületéhez, komor hangulatához viszonyítva, aránylag vidámnak tetsző fogadtatást kínált. Akkor még nem tudtuk, hogy az udvar mélyén meghúzódó, vasalással erősített tölgyfa ajtó sor nem raktárt vagy pincelejáratot takar, hanem a szűkre szabott, örökös félhomályba merült magánzárkákat. Azt sem tudtuk, hogy a nagy játszótér a gyakorlótér, ahol a svéd torna torzított

figuráiból — öreink szadista hajlalat „dicsérendő” — a fekvőtámasz föl-le, vagy a guggolás le-föl, békaügetés stb. mind agyafúrtaabb törté-
ráit kellett megismernünk, az éhségtől legyengült remegő végtagjaink,
végső megfeszítése árán. Ezt mindig elméleti magyarázat fűszerezte,
például: „Disznó, bitang, tolvaj, hazaárulók, ingyen állami kenyéren
henyéltek, míg hazánk legjobbjai önkéntesen véreznek a csatamezőn.”
A futballpályán így aztán labda soha nem gurult. Úgy éreztük, hogy
forradalmi öntudatunk erőpróbájával találtuk szemben magunkat.

Hárman voltunk. Ivo a jó módú gyógyszerész — nálam egy évvel
fiatalabb, alig 16 éves — fia. Mély és széles érdeklődésű, nyugtalan
szellemű, sokat olvasott gyerek. Magabiztos magatartása, hibás magyar
beszéde, vörös haja, szeplős képe gyorsan magára vonta az örök és
környezete, barátságosnak nem nevezhető, figyelmét. Palsci szófukar,
zárkózott. Városunkba alig pár évvel ezelőtt került egy környékbéli
faluból. Ivo született ellentéte. A természethez közelállók óvatossága
és higgadsága, a jó módtól távol állók gyakorlati érzéke, megfontolt-
ság jellemezte. A mozgalomba elfogatása előtt egy-két hónappal jutott.
Szívesebben hallgatta meg két társát, mintsem véleményével, ajánlatai-
val gyorsította az új környezethez viszonyuló álláspontunk kialakulását.
Jómagamnál pedig e két hamlokegyenest ellenkező barát és sorstárs
magatartásához még a tanácsstalanság is párosult. Igyekeztem ugyan
mérlegelni a lehetőségeket azzal, hogy segítségül hívtam a városunk
fogházában levő zárkák, műhelyek kollektíváinak hangulatát.

Hiányzott az idősebb elvtársaink társasága. Vágyakoztam a meg-
bízható, okos, jóakarató és tapasztalt, melegszívű Feri után. A mindig
jókedélyű Karcsi után, akivel mindenről lehetett társalogni, még a fog-
ház műhelyében is közel tudott férközni az emberhez. Olyan beszélge-
tésekbe vont be, amilyent azelőtt soha, senkivel nem folytattam. Ka-
maszkori érdeklődéseimre, tapasztalatlanságomra kérdés nélkül is meg-
annyi választ adott. A kétkezi munkás csaihatatlan érzése mozgalmi
kérdésekben, a politikai vagy katonai helyzet megvitatásában egysze-
rűen leszerelte Ivo túlbuzgó, túlfűtött optimizmusát. Elméleti síkon
Ivo, de jómagam sokszor kissé tudálékos intellektualizmusunk szította
kérdései sem hozták zavarba. Válaszai mély meggyőződésből, forró
fiatalos temperamentumból fakadtak. Szükség esetén hozzáfűzte: „Ezt
még megtárgyaljuk Ferivel!” Tisztelte az idősebb, képzetebb, Mitro-
vicát járt elvtársakat, az öntudatos mozgalmi pártfegyelem legszebb
példáját nyújtotta. Karcsi és Feri, a két magyar asztalosmunkás pár
havi műhelyi együttlétünk alatt egyedülálló iskolában részesítettek.
Helyzetemben hihetetlennek tűnő biztonságot és szülői melegséget
élveztem körükben, olyannyira, hogy a súlyos fogházi élet, annak tra-
gikum, bizonytalansága néha szinte megszűnt drága társaim körében.

Cegléden minden másképp volt. Magánzárkába kerültünk. Csak
sétára, illetve leveleokra engedtek ki bennünket. Később magán-
zárkánkban jártunk dolgozni. Sorakozó a gyakorlótéren, séta, küblizés
nyújtotta az egyedüli lehetőséget pár szó, néha csak egy-egy mosoly
vagy sokatmondó arckifejezés váltására. Éreztük, tenni kellene vala-
mit. Nem annyira közvetlen helyzetünk javítása végett. A jövő érdeké-
ben meggyőződésünk és forradalmi nevelésünk lelkiismerete ösztökölt
bennünket.

Egy ideig — ki tudja annyi év távlatából, a fogházi napok egyhangúságát felmérni?! — nem történt semmi. És akkor megjelent, illetve láncával együtt húzták, cipelték, lábai közé karót bujtatva, Bohát. Alig 15 éves lehetett, alacsony növésű, gyenge testalkatú, csont és bőr fiú volt. Később tudtuk meg, jehovista vallása tiltotta a fegyver- és hadviselést. Nem járt a kötelező levanteoktatásra. Ezért ítélték el. A fogházban mindent elkövettek, hogy megtörjék, részt vegyen a kiképzésben. Valójában csak fölösleges kínzás volt ez, minden testnevelési vagy katonai értelem nélkül. Boha, így neveztük, nevét nem tudtuk, soha egy szót sem szólt, sem nekünk, sem az őroknak, mindig csak az istent (moja boha) emlegette. Állandóan magánzárkában tartották. Egyik nap csak vizet, kenyeret (három vékony szeletet) kapott, másnap a főtt ételhez vasra vert láb és kéz járt. Hónapokig a cella betonpadlóján egy szál lópokrócon aludt. Megtörhetetlen ellenállása láttán — habár fanatizmusát teljesen oktalannak tartottuk — kifátástalan harca (napról napra szemünk láttára gyengült, fogyott, egy nap csak nem volt többé) vitára ösztökélt bennünket.

Megengedhetjük-e magunknak a levanteoktatáson való részvételt? Nem kellene-e demonstratív ellenállásunkkal példát mutatnunk? A fogházban csak bűnügyiek voltak, rajtunk kívül nem volt politikai vagy H (hűtlenség)-ás. Milyen hatást váltana ki ez a fogházfelügyelőségénél, hogy reagálnának a többiek? Vagy próbáljuk inkább álcázni, meghúzni magunkat és titokban a szökést előkészíteni? Ajánlatos-e a szabados, a fogházudvarban, kertben nagyobb mozgáslehetőséggel rendelkező bűnügyi sorstársakkal szövetségre lépni, szökést kísérlni? Ki kellett puhatolni, milyen könyveket engedélyeznének a szabadnak nevezett, fogházon kívüli világból, hogyan juthatnánk újsághoz, megbízható hírekhez stb.

Időközben munkára utaltak bennünket. Úgy látszott, az átmeneti idő alatt a felügyelőség igyekezett előkészíteni a többi fegyencet, ellenünk hangolni. A „hazaárulók”, „bűdös kommunisták”, „istentagadók” jelzők a legártatlanabbakhoz tartoztak. Egymástól igyekeztek bennünket szigorúan elzárni. Más-más zárkában voltunk elhelyezve, munkahelyünk távol volt egymástól. Rövid, titkos és futó találkozásainkon csak a legfontosabb híreket, a kintről jött üzeneteket, egy-egy kis csomag elemzésiát tudtunk egymásnak juttatni. Mindenki saját zárkájában, munkahelyén volt kénytelen a bűnügyiekkel valamilyen kollektívát kialakítani. Ez nemcsak az egyedüli lehetőség volt, hanem az adott körülmények között is le kellett leplezni a felügyelőség piszkos hazugságait a mindennapi fogházi élet legapróbb megnyilvánulásain keresztül. Bizonyítani és terjeszteni meggyőződésünket, igazunkat. Ezt csak példás viselkedésünkkel érhattük el. Az eseményszegény hétköznapi életben minden apróság a társadalomból kivetett fiatalok között egészen más-képp hatott, mint a polgári életben: nagyobb súlya volt. Furcsa társaságba kerültünk. A züllött városi ember minden rétege képviselve volt. Az egyszerű iskola- és levanteoktatást kerülőktől kezdve az alkalmi piaci vagy tapasztaltabb besurranó tolvajokon át a hivatásos zsebmeteszőkhöz, hamiskártyásokig, kerítőkig. Habár sokszor ténylegesen csak jelentéktelen bűnökért raboskodtak, már a nagyvárosi alvilág profijai közé számítottak. A társaság arisztokráciájához tartoztak a háborús kö-

műlmények „kinövésai”: az üzerek, feketézők, sikkasztók és fiatalkorú bűntársaik, segítőtársaik. Ők alkották itt az értelmiségi réteget. Gyors észjárásuk, sokszor váratlan szolidaritásuk számunkra ismeretlen világ, egy sajátos, magába zárkózott és kívülállót be nem fogadó erkölcs világa volt. A városi élet és kenyérkeresés útvesztőiben, a rendőrségi és fogházi életben meglepően jártas találékonyságuk a társadalom iránti bizalmatlansággal párosult. Nehéz volt hozzájuk férkőzni. Minden, ami iskolára, képzettségre, politikára utalt, a gúny, a megvetés tárgyát képezte számukra. A város peremén, anyagilag és erkölcsileg felmorzsolts családokból kerültek az utcára és onnét ide, sokszor a visszaeső jelzővel. Tudatuk mélyén ott rejtett a társadalmi igazságtalanság elleni lázadás.

A súlyosabb bűnösök javarészt faluról kerültek rabságba. Iszákosságból, zabolátlan duhajkodás során, kamaszkori féltékenységből elkövetett súlyos testi sértések, halált okozó bicskázások vétkével. Nehezen birkóztak meg a fogház szigorú rendszabályaival. A reménytelen, letört falusi fiúk kezdetben a fegyelemben, a vasárnapi misében, szorgalmas munkában keresték megnyugvásukat, büntetésük csökkentését, amnesztiát remélve.

Az eseménytelen rabélet zúzó malmában öröm alig akadt. Ritka látogatás, hazai csomag, a kenyérbéلبől készült sakkjáték. A bab- vagy kukoricaszemmel játszott malomnál vonzóbb volt a szigorúan tiltott dohányzás cigarettavégből vagy csempészett dohányból. Az alumínium kanálból alakított kés, az asztalosüzemben készített dózsi sokszor kézműipari remek volt. Még a fegyőrőknél is értékesíteni lehetett dohányért, pálinkáért, sőt darabka szalonáért.

A nagy hálószobákban harmincegynéhány fiatalkorú zsúfolódott össze. Belső rendjüket — elmentmondást nem tűrő parancsaikkal — a fogházfelügyelőség által kijelölt szobafőnökök uralták. A házi munkák (takarítás, ételhordás, tisztálkodás stb.) felosztását, sőt még az orvoshoz, felügyelőséghez való folyamodás sorrendjét is ők szabták meg. Tekintélyük felért, nem egyszer túltett egyes fegyőrőkénél. Sorstársaikat fegyelmi kihallgatásra utalhatták. A felügyelőség besúgói, belső támaszai voltak. A ritka ellenszegülőket, a házirend rendbontóit rendkívüli munkával, üttelgeléssel fegyelmezték. Ilyen körülmények közé kerültünk mi is.

Milyen messze volt most már tőlünk városunk fogháza! Ott nem volt kishitőség. Az ítéletek, tárgyalások és kivégzések, még a sajnó kínzások következményei sem voltak képesek bennünket a reménytelenségbe vetni. Sőt megingathatlan hitünkkel a jövőről, a győzelemről tárgyaltunk, arra készültünk. Emlékezetből egyes elvtársak előadásokat tartottak, volt szó itt a mitrovicai fogház-iskoláról, a frakcióssokkal vívott harcról, s történelmi materializmusról.

Intenzív szellemi, lelki életet éltünk hónapokig. Mai szemmel nézve szinte hihetetlenül hangzik: forradalmi lázban voltunk. Főleg mi, fiatalok a kint maradt kedvesek sorsa miatt kevésbé aggódtunk, mint a családos, idősebb elvtársak. Nehéz volt az élet, de a maga nemében feledhetetlen napok voltak azok. Főleg innét Ceglédről visszaemlékezve. Magunkba húzódva a kiszolgáltatottság érzése ellen nehezen küz-

döttünk. Úgy rémlett, hogy minden és mindenki ellenünk van: a rabtársak, a szobafőnök, a fegyőrök. Mint az üldözött vad ösztönös érzése ellen, mi is nehezen harcoltunk magunkra utaltságunkban.

Az asztalosüzembe osztottak be. Ott barkácsoltam, igyekeztem hasznosítani a Feritől, Karcsitól tanultakat. Egyszerűbb munkákat tudtam már végezni. Pista mellé osztott be Csámpi, a mester fegyőr. Pista volt a szobafőnököm, és a műhelyben nála kellett inaskodnom. Ő volt a hatalom képviselője, — távol tartottam hát magamat tőle. Ő is hidegen fogadott, szenttelen hangon jelölte ki a szobában ágyamat, kevés és halk szóval utasított rendre, ha reggel ágyam nem volt a katonás sornak megfelelően a fapaddal kivasalva, ha a daróc szélei nem voltak elég élesek. Tartózkodott azonban a gorombaságoztól, sőt talán mint ha a moslékizű korpával rántott savanyú káposzta-levesben többször akadt volna egy-egy falatka mócsingos hús, mint az asztali szomszédnál... Pista magas, szikár, jóvágású, nálam két-három évvel idősebb fiú volt. Mintha meleg tekintetű szeme csodálkozással nézett volna rám. Figyelte talán a munkámat? Munkadarabomat nyújtva, feléje fordultam. Szerszámaival bajlódva, jól ismert, szenttelen, érdeklődés nélküli hangon adta ki utasításait.

Egy nap az udvarban foglalatostkodó rabok deszkaanyagot hordtak a munkaterembe. Ivo is köztük volt. Mint inas, én segítettem neki kazalozni. Szokásához híven dúdolgatott. Pár szót váltottunk, észrevétlenül átvettem a dúdolását. Botfülem szavak nélkül nehezen követi a dallamot. Ketten halmoztuk a deszkákat, loptuk a napot, és kibugygyant belőlünk:

*Omladinci, omladinke velik naš je broj,
Protiv rata i fašizma svi ćemo u boj...*

Pista súlyos kezét éreztem a vállamon, de már felhangzott a valahonnan előbukkanó Csámpi mester hangja:

— Pofa be! Majd elveszem én a jókedveteket!

Ivo szedte az irháját, én pedig zavaromat nem tudtam palástolni, valamit dadogtam. Pista egy szót sem szólt. Félttem a következményektől. Szólni kellene Ivónak, hogy egyforma választ adjon, ha kihallgatnak. Este, zárás, villanyoltás után Pista ágyához hívott.

— Dúdold csak azt a nótát! — mondta.

Most már biztos voltam, hogy kelepcébe akar csalni, de kiút nem volt. Szavakat nyelve, fújdogáltam a dallamot.

— Te, marha, azt hiszed Csámpi nem vette észre, hogy ez egy induló! Rác csetnikek, vörösök, zsidók nótáját itt ne fújd, mert falhoz ragasztom mafla képed!

Éreztem, az úgy be van fejezve. Viszonyunk Pistával látszólag a régi maradt. Valami azonban változott. A többiek mindig csodálkoztak, hogy milyen kicsiségért kerültem börtönbe. Lopni, verekedni — ebben a világban — érthető volt. Erről beszélgetni ugyan tilos volt, de a szobafőnök vagy az őr, ha ezt meghallotta, mindjárt felcsattant:

— Sok a duma, mozgás! Befogod-e már a szád!?

Mégis mindenkiről tudtuk, miért ítelték el. Pistáról csak rebesgették, hogy gyilkos. Egyések szerint apagyilkos. Tizenkét évet kapott, ezt tudtam bizonyosan. Engem is ennyivel „tiszelt” meg a m. kir. honvéde vezérkari főnök vészbírósága. Pista bűnéről, ítéletéről soha nem szólt egy szót sem. Egy nap munka közben bátorságomat összeszedve hátrafordultam:

— Te Pista, mikor jár le a büntetésed?

Kérdésemre nem válaszolt, de meglepő nyíltsággal hajlandó volt beszélgetni:

— Mit aggódsz, nem egyforma az a tizenkét év! Te a háború után hazamégy. Kint is maradhattál volna, ha nem ütöd az orrod a nagyok dolgába!

Kihasználтам az alkalmat:

— Talán nekem jobb, mintha kinn maradtam volna. A munkaszolgálatosok aknaszedő munkáját végezném, vagy ki tudja . . .

Nem válaszolt. De a jég megtört köztünk. Csámpí meséért többször hívták az igazgatóságra, vagy rajzaiba mélyedve az udvarban kazalozott, deszkák között keresgélte ki a megfelelőt. Néha a szabadosokkal járt ki a városba enyvért. Panaszkodott, nem lehet anyagot kapni, üresek a boltok. Túrót igényeltetett az igazgatóságon, ebből készített hideg enyvvet, vagy a városban járta a laktanyákat, kórházakat. Csontot gyűjtött, mert magunk próbáltunk enyvvet főzni. Ezért többször távol volt. Ekkor rendszerint felharsant kórusban a hangos beszéd, míg csak az ablaknál őrködő el nem kezdte fújni: „Csá — piiii!” A hangok trágár egybefolyása volt a vészjel: csönd, jön a mester! Ezekben a szünetekben beszélgettünk. Pista a gyalura könyökölve a szétterített Magyar Futárból olvasott fel nekem. Néha megengedte, hogy én is böngésszem a lapot. Ő ezt, azt hiszem, a mestertől kaphatta, habár újságot nem volt szabad olvasni, ezt a képes fasiszta főmedvényt azonban hallgatólagosan egyes rabok kezében eltűrték. Horthy István repülőszerencsétlensége, a hivatalos közlemény fellengzős hangja ellenére is, válasz nélküli kérdéseket fakasztott a gyors észjárású Pistában. A kormányzó másik fia, Miklós hazajövetelére már voltak megjegyzései.

A télen, január végén, februárban már mindannyian tudtunk a vitéz Jányi Gusztáv vezette hadsereg nem éppen vitézi kimenetelű, szinte teljes vesztről. Ezt a Magyar Futár „rugalmas frontkizigazítás”-okról beszámoló hírei sem tudták leplezni. A rokonokról szóló hírek most már nem a „honvédeink távházasságáról”, hanem szomorú családi eseményekről számoltak be.

— Te Gyurka, ugye nagy zúr lesz ebből? — fordult hozzám Pista.

Kérdése állításként hangzott. Megkért, akkor már bizalmasan beszélgettünk, fordítsam le annak az indulónak a szavait . . . Nem nagyon kedvelte, nem tartott még ott, hogy harcba szálljon bármilyen eszméért.

— Hát ti is csak harcolni akartok? Gyilkolni, irtani, hogy a közös kazán és asszony kommunizmusát hozzátok diadalra?

Ez a Magyar Futár nyelvezetének a hatása volt. Tudtam, nem logikával, nem elmélettel kell érvelni, hanem érzéseire is hatnom kell,

távlatról kell szólni. Szerencsétlen bűne nyomta, és valahogy a jövőt kellene személyi sorsa jobbra fordulásával előhívni, életre kelteni.

Kínomban otthon hallott, munkáskörökben szeretett dallam csendült fel öntudatlanul fülemben:

*Hej, te bunkócska, te drága,
Hej, te eleven fa gircses,
Görcsös ága, segíts most!*

Hazugság ellen csak bunkóval lehet menni. A kazán, a közös asszony ostoba mese, megfélemlítés. Pistának látogatója soha nem volt, csomagot nagyon-nagyon ritkán kapott. Nagy paraszt cipőt, kevés kis szalonnával, egy kis rúd mákossal. Néha levele jött, ekkor napokig szótlán volt, szomorú. Soha családjáról nem beszélt. Az egyik levél után csak ezt mondta:

— Nehéz ám otthon is, nagyon nehéz!

Nem tudtam róla, hova valósi, ki fia, nem hasonlított a falusi fiúkra, de a városi zsványokra sem. Szótárából hiányoztak a városi szavak. Ha valamit mesélt, sohasem használta a csibészek sokat mondó, de még többet sejtető kifejezéseit. Tudta ugyan, mi a zrí, mint ahogy mi is megtanultuk a fogháztöltelékek nyelvét, de nem kedvelte. Hanghordozása nem volt falusi, érdeklődése, problémái túlnőtték a parasztyerekek érdeklődésének, problémáinak szűk kereteit. Nemcsak jó kosztra, eszem-izsomra vágyott. Ő volt a legjobb asztalos köztünk. Mégis amikor a városban, az igazgatóság hivatalnokainál kellett valamit javítani, nem őt vitték ki. Talán szökést kísérelt meg azelőtt. Nem emlékszem, hogyan de beszélgetésünk sokszor a szökést érintő témákkal foglalkozott. Városunk felett mind sűrűbben húztak el a nehéz repülőgépek, hallottuk mély dübörgő morgásukat. Ingajáratnak neveztük őket. Ez már 1943 vége felé volt. Olaszországból a Szovjetunióba és vissza repülve, nehéz bombaterhükkel húztak el felettünk a gépek. Olvastunk a „boszniai banda” elleni harc sikereiről is. Egy nap Pista megkérdezte tőlem, hogy milyen messze van Bosznia. El lehet-e oda gyalog érni? Biztos vagyok abban, hogy ha tovább maradunk együtt, velünk indult volna a szabadság felé.

Egy kora tavaszi napon 1944-ben azonban újra felhangzott az ismerős fegyőri hang:

— Gyerünk holmit szedni! Szedelőzködj! Gyorsabban! Mozgás!

Zárás utáni késő este volt, búcsúzni már nem volt idő, de Pista biztatóan súgva dúdolta: „... bunkócska te drága...”

Mi Aszódra kerültünk több vajdasági ifjúval együtt, megszőktünk és időközben felszabadult városunkba értünk.

Pistát soha nem láttam viszont, nem is hallottam róla. Ha most Ceglédre utaznék, vajon találnék-e ott valamilyen feljegyzést Visnyei Istvánról, a fogház egykori lakójáról?